

طرح جامع توانمندسازی زنان سرپرست خانواده شهر تهران

ضرورت طرح

سیر تحولات همه‌جانبه و سرعت روزافزون تغییرات در دنیای امروز، لزوم بازنگری در سیاستگذاری و برنامه ریزی‌ها را الزامی کرده است. از جمله تغییرات اجتماعی و جمعیتی وسیعی که جامعه ایران در سال‌های گذشته تجربه کرده، افزایش خانواده‌های زن سرپرست بوده است. طبق اعلام پژوهشکده آمار، این افزایش را می‌توان با زنانه شدن سالمندی و مهمتر از آن به گسترش سرپرستی خانواده در میان زنان هرگز ازدواج‌نکرده و طلاق‌گرفته مرتبط دانست. در سال‌های اخیر، تعداد خانواده‌های زن سرپرست در ایران، به استناد آمارهای رسمی کشور، روندی صعودی داشته است؛ به گونه‌ای که درصد خانوارهای زن سرپرست به نسبت کل خانوارهای ایرانی از ۶.۵ درصد از سال ۱۳۴۵ به نرخ ۱۲.۷ درصد در سال ۱۳۹۵؛ یعنی عدد ۳,۰۶۱,۷۵۳ خانوار رسیده است (مرکز آمار ایران، ۱۳۹۷).

زنان سرپرست خانواده و اعضاء تحت تکفلشان با مسائل و مشکلات زیادی از جمله حضور در دهک‌های پایین اقتصادی، بار تکفل و مراقبت بالا، فشار نقش‌های چندگانه و بعضاً متعارض، عدم دسترسی به مشاغل با منزلت و اشتغال در مشاغل حاشیه‌ای، نیمه‌وقت، غیررسمی و کم‌درآمد، نداشتن مهارت‌های شغلی و اجتماعی، کمبود اعتمادبه‌نفس، از دست‌دادن توان نظارتی و تربیتی در ارتباط با فرزندان و ... روبرو هستند.

وضعیت دشوار زنان سرپرست خانواده، توجه به نیازها و الزامات خانواده‌های زن سرپرست و توانمندسازی آنان را به‌عنوان یک مسئله‌ی فرابخشی و گلوگاه پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی و کاهش فقر مطرح می‌سازد. درواقع، وفاق عمومی‌ای که بر سر مسئله آسیب‌پذیر دانستن زنان سرپرست خانواده وجود دارد، موجب شده که بسیاری از دستگاه‌ها و سازمان‌های محلی، ملی و بین‌المللی خود را موظف به حل مسائل این زنان و خانواده‌های آنها بدانند و در جهت توانمندسازی و حمایت از آنان گام بردارند. رصد فعالیت سازمانها و نهادهای مسئول دولتی و حتی مردم‌نهاد نشان می‌دهد اغلب اقدامات انجام شده سمت‌وسوی حمایت‌های مالی و معیشتی داشته‌اند و راه به توانمندسازی و خروج از چرخه فقر نبرده‌اند. به عبارت دیگر رشد فزاینده جمعیت خانواده‌های زن سرپرست از یک سو و فقدان کارایی مطلوب اقدامات دولتی از سوی دیگر، موجب شد در این طرح با عنایت به فرمایشات مقام معظم رهبری (مدظلی‌العالی)، از توان حلقه‌های میانی در امر توانمندسازی زنان سرپرست خانواده استفاده شود. بنا به سیاست‌های کلان نظام مقدس جمهوری اسلامی و با عنایت به تجارب پیشین، تغییرات نسلی، تکثر خدمت‌گیرندگان و نیازهای متفاوت گروه‌های نیازمند، بازنگری در الگوهای خدمت‌رسانی امری میرهن است. توجه همه‌جانبه‌ی نهادهای حاکمیتی، دولتی و مردمی به این امر گواه این مدعاست که توانمندسازی فعال، زمینه‌ی پیشگیری از بازتولید فقر، توسعه‌ی فردی و خانوادگی، افزایش میزان رضایت عمومی، استفاده مثمرتر از منابع و در شکل غایی و عالی تربیت نسل قابل، با روحیه‌ی بالای عرق ملی و غیرتمند نسبت به حیات طیبیه‌ی نظام را فراهم خواهد کرد. ترویج رویکرد توانمندسازی ضرورتی است که طرح حاضر به دنبال آن است؛ منظور از توانمندسازی، مجموعه اقدامات هدفمندی است که زمینه‌ی کشف و ارتقاء قابلیت‌ها و فرایندهای تصمیم‌ساز بر سرنوشت خود و اطرافیان را فراهم می‌آورد. به‌منظور توانمندسازی زنان سرپرست خانواده می‌بایست ضمن آسیب‌شناسی اقدامات قبلی، اتخاذ راهبردهای علمی و تهیه‌ی دستورالعمل‌های لازم، ظرفیت عظیم مردمی با واسطه‌گری حلقه‌های میانی فعال شود. حلقه‌های میانی به واسطه‌ی تکیه بر موضوعات محدود، پایبندی به اصول اولیه‌ی خود، داشتن ساختار شبکه‌ای با سایر گروه‌های مردمی، ابتکار عمل به دلیل عدم درگیری در بروکراسی‌های مرسوم، پاسخگویی سریع به نیازهای محلی، دسترسی آسان به گروه‌های آسیب‌پذیر و آگاهی از روش زندگی، نگرش‌ها و امکانات جمعیت هدف بهترین گزینه برای اجرای مداخلات اجتماع‌محور هستند؛ بنابراین هدف نهایی این طرح، توانمندسازی زنان سرپرست خانواده با تکیه بر ظرفیت حلقه‌های میانی است. همچنین نظر به پیشینه‌ی موضوعی و سوابق قبلی سازمان رفاه، خدمات و مشارکت‌های اجتماعی، عنوان و مأموریت‌های سازمان، وجود ساختارها، منابع اعتباری و نیروی انسانی مکفی و انسجام و یکپارچگی در ارائه خدمات هدفمند به گروه‌های در معرض آسیب، این سازمان بعنوان مجری طرح تعیین انتخاب می‌شود.

کلیات:

در راستای اجرای بند ۲ ماده ۷۳ برنامه پنج‌ساله سوم توسعه شهرداری تهران، ابلاغی به شماره ۱۶۰/۲۵۲۰/۳۲۰۶ تاریخ ۱۳۹۷/۱۱/۲ و در راستای اعتلاء بنیان خانواده و حمایت از خانواده پایدار، همچنین در عمل به سیاست‌های کلی تأمین اجتماعی ابلاغی مقام معظم رهبری مبنی بر طراحی نظامی کارآمد، توانمندساز، عدالت‌بنیان، کرامت‌بخش و جامع برای تأمین اجتماعی همگان که برگرفته از الگوهای اسلامی-ایرانی و مبتنی بر نظام اداری کارآمد، حذف تشکیلات غیر ضرور و رفع تبعیض‌های ناروا و بهره‌گیری از مشارکت‌های مردمی باشد، شهرداری تهران موظف است در چارچوب قوانین و مقررات با مشارکت نهادهای دولتی و مدنی در شهر تهران، مطابق مواد این مصوبه اقدام نماید:

ماده ۱: تعاریف و مفاهیم

مفاهیم و معانی واژه‌ها و اصطلاحات به‌کاررفته در این مصوبه به شرح ذیل است:

- الف) زن سرپرست خانواده: زنی است که مسئولیت تمام یا بخش عمده‌ای از درآمدهای خانواده را بر عهده دارد.
- ب) توانمندسازی: فرایندی است که طی آن افراد با بهره‌گیری و فعال‌سازی ظرفیت‌ها، منابع و قابلیت‌های بالقوه و بالفعل خود و محیط به استقلال، خودکفایی و کنترل در ابعاد مختلف زندگی دست می‌یابند.
- ج) حلقه‌های میانی: منظور سازمان‌ها، گروه‌ها و تشکلهای مردم‌نهاد، جهادی و غیردولتی است که با هدف گسترش، هم‌افزایی و فعال‌سازی ظرفیت‌های اجتماعی در حوزه‌های مختلف اقتصادی، فرهنگی و محرومیت‌زدایی و امثال آن فعالیت می‌کنند.
- د) شورای سیاست‌گذاری توانمندسازی زنان سرپرست خانواده: جمعی متشکل از نمایندگان حقوقی شورای اسلامی شهر تهران، شهرداری تهران و سازمانهای مردم‌نهاد و جهادی هستند.

ماده ۲: جامعه هدف

جامعه هدف این طرح زنان سرپرست خانواده مناطق ۲۲ گانه شهر تهران که شامل گروه‌های زیر است:

- ۱- زنان همسر فوت کرده (بیوه)؛
- ۲- زنان مطلقه؛
- ۳- زنان بد سرپرست (زنانی که در فقدان سرپرستی موثر همسر به دلایلی همچون اعتیاد، حبس و یا هر دلیل دیگری، مسئولیت تأمین معاش خانواده به عهده آنان است)؛
- ۴- دختران مجردی که به سن مجرد قطعی رسیده‌اند و مسئولیت معاش خود و یا خانواده را به عهده دارند؛
- ۵- دختران مجردی که به دلیل فوت نان‌آور خانواده، مسئولیت معاش خود و یا خانواده را به عهده دارند.

ماده ۳: ارزش‌های ناظر بر طرح

- ۱. توانمندسازی: توجه به ارتقاء قابلیت‌ها، مهارت‌ها و توانایی‌های زنان سرپرست خانواده و اعضای خانواده برای تغییر وضعیت زندگی خود به‌جای دریافت حمایت و مستمری‌های مالی؛
- ۲. مردمی‌سازی: استفاده از ظرفیت حلقه‌های میانی در توانمندسازی زنان سرپرست خانواده؛

۳. پایدار سازی: تداوم فرایند توانمندسازی تا اطمینان از ثبات نتایج و عدم بازگشت زنان سرپرست خانواده به چرخه‌ی حمایت؛
۴. هو شنند سازی: استفاده از ظرفیت فناوری‌های نوین اطلاعات و ارتباطات در تدوین فرایندها اعم از تشکیل پرونده، ارائه خدمات و پایش و ارزیابی فعالیت‌ها و نتایج؛
۵. جامع‌نگری: توجه به ابعاد مختلف برنامه‌های توانمندسازی زنان سرپرست خانواده؛
۶. خانواده محوری: توجه به تحکیم و تعالی نهاد خانواده، ارتقای ارزش‌های مطلوب خانوادگی و توجه به منابع و توانمندی‌های کل اعضای خانواده در فرایند توانمندسازی.

ماده ۴: اهداف

هدف کلی:

هدف نهایی این طرح، توانمندسازی زنان سرپرست خانواده با تکیه بر ظرفیت حلقه‌های میانی و به واسطه‌ی بهسازی فرایندهای ارائه‌ی خدمت و هدفمند کردن ظرفیت‌های در اختیار شهرداری تهران می‌باشد.

اهداف اختصاصی:

- ۱- بهره‌گیری از ظرفیت حلقه‌های میانی فعال در حوزه‌ی زنان سرپرست خانواده ضمن توانمندسازی، حمایت از اصلاح و بهبود فرایندهای خدمت‌رسانی آنها؛
- ۲- کشف و ارتقای قابلیت‌های فردی، روان‌شناختی، اقتصادی، اجتماعی زنان سرپرست خانواده و اعضای تحت تکفل با تکیه بر سازوکارهای آموزشی، پشتیبانی و تسهیل و توسعه دسترسی به منابع؛
- ۳- بهبود محیط کسب‌وکار و استفاده بهینه از ظرفیت زیرساخت‌های مدیریت شهری در راستای حرفه‌آموزی، اشتغال و توسعه کارآفرینی ویژه‌ی زنان سرپرست خانواده؛
- ۴- ایجاد تعامل و توسعه همکاری‌های فرابخشی شهرداری تهران با سایر دستگاه‌ها و نهادهای دولتی و غیردولتی در شهر تهران با هدف حمایت از توانمندسازی زنان سرپرست خانواده.

ماده ۵: معیارهای ورود

- ۱- خارج از پوشش نهادهای حمایت رسمی اعم از سازمان بهزیستی و کمیته امداد حضرت امام خمینی (ره)؛
- ۲- برخورداری از حداقل شرایط جسمی و ذهنی لازم برای توانمندسازی.

ماده ۶: الزامات اجرایی طرح

دبیرخانه طرح توانمندسازی زنان سرپرست خانواده در اداره کل امور بانوان مستقر شده و اجرای طرح به عهده‌ی سازمان رفاه، خدمات و مشارکت‌های اجتماعی شهرداری تهران خواهد بود. عملیاتی کردن اهداف طرح نیازمند الزامات و فرایندهای مشخصی به شرح ذیل است:

- شناسایی و استفاده بهینه از ظرفیت‌ها، زیرساخت‌ها و اماکن در اختیار شهرداری قابل استفاده در فرایند توانمندسازی گروه هدف؛
- توانمندسازی نیروهای انسانی و کیفی سازی ظرفیتهای مرتبط با توانمندسازی زنان سرپرست خانواده در شهرداری تهران؛
- شناسایی و ساماندهی حلقه‌های میانی فعال مرتبط با ظرفیت‌های موجود؛
- توان‌افزایی و مهارت‌افزایی حلقه‌های میانی به‌منظور مشارکت اثربخش در فرایند توانمندسازی زنان سرپرست خانواده؛

- توانمندسازی زنان سرپرست خانواده توسط حلقه‌های میانی؛
- توسعه و ایجاد فرصت‌های شغلی و استانداردهای خدمات متناسب با جمعیت هدف؛
- ایجاد و توسعه‌ی زیرساخت‌های فناوری به‌منظور تسهیل روند ارائه‌ی خدمات و رصد و پایش روندهای توانمندسازی.

۶-۱: شناسایی و استفاده بهینه از ظرفیت‌ها و زیرساخت‌های در اختیار شهرداری در فرایند توانمندسازی

گروه هدف

سازمان رفاه، خدمات و مشارکت‌های اجتماعی شهرداری تهران، بایست با تعریف زیرپروژه‌هایی ضمن شناسایی نقاط قوت و آسیب‌شناسی طرح‌های پیشین و فرایندهای قبلی، نیازهای روز جمعیت هدف و موانع و چالش‌های پیش‌رو را شناسایی کرده و حلقه‌ی اتصال این نیازها به زیرساخت‌های در اختیار شهرداری تهران در حوزه توانمندسازی زنان سرپرست خانواده را ایجاد نماید.

۶-۲: توانمندسازی نیروهای انسانی و کیفی‌سازی ظرفیتهای مرتبط با توانمندسازی زنان سرپرست خانواده

سازمان رفاه، خدمات و مشارکت‌های اجتماعی شهرداری تهران، خانواده با استفاده از بازوهای اجرایی خود، به‌منظور کیفی‌سازی خدمات ارائه‌شده به جمعیت هدف، می‌بایست در ابتدا نسبت به آموزش و ارتقای نیروی انسانی در ستاد و مناطق اقدام نماید. همچنین استانداردهای ایجاد، تجهیز، واسپاری و به‌کارگیری ظرفیت‌ها و زیرساخت‌های موجود و دستورالعمل‌های همه‌جانبه را تدوین و نسبت به اجرا و کاربست دقیق آن اقدام نماید. این سازمان بایست ظرف ۳ ماه، نسبت به ارائه موارد زیر و اخذ تأیید از کمیسیون اجتماعی و فرهنگی شورای اسلامی شهر تهران اقدام کند:

- دستورالعمل‌های توانمندسازی شغلی (راهنم‌ها و برنامه‌های مهارت‌آموزی، کاریابی، کارآفرینی و پایدارسازی)؛ توانمندسازی روانی اجتماعی (ارزیابی و ارائه مداخلات روانی و خدمات اجتماعی)، جسمی، معنوی و اقتصادی؛
- تدوین محتوای آموزشی ویژه‌ی مددکاران اجتماعی شامل مداخلات مددکاری اجتماعی، دستورالعمل بازدید از منزل و ...؛
- تدوین محتوای آموزشی ویژه‌ی مددجویان و فرزندان آنها شامل کشف و ارتقای قابلیت‌های فردی، روانی و اجتماعی؛
- دستورالعمل‌ها و آئین‌نامه‌های نحوه‌ی استانداردسازی و واگذاری زیرساخت‌ها و فضاها با لحاظ کردن سازوکارهای پیشگیری از مبادی انحصار، توزیع رانت و انحراف از اهداف طرح؛
- دستورالعمل‌های ارائه حمایت و تسهیلات اعم از: ارائه مشروط بسته‌های معیشتی، استفاده از تن‌خواه و ...؛
- دستورالعمل‌های نظارت، پایش و ارزیابی عملکرد در دو سطح میدانی و سیستمی؛
- آیین‌نامه تأیید صلاحیت، ظرفیت‌سنجی و رتبه‌بندی حلقه‌های میانی؛
- شرح وظایف کارگروه‌های تخصصی مستقر در دبیرخانه توانمندسازی زنان سرپرست خانواده؛
- تبصره: نظر به گروه هدف طرح، برنامه ریزی، مدیریت و اجرای طرح برعهده بانوان واگذار شود.

۶-۳: شناسایی و ساماندهی حلقه‌های میانی فعال مرتبط با ظرفیت‌های موجود

توانمندسازی زنان سرپرست خانواده از طریق حلقه‌های میانی مستعد و توانمند انجام می‌شود. در این راستا سازمان رفاه، خدمات و مشارکت‌های اجتماعی شهرداری تهران، سالانه و با استفاده از معیارهای تدوین‌شده به‌صورت مرحله‌ای، به شناسایی،

ظرفیت‌سنجی، گزینش، رتبه‌بندی و تشکیل شناسنامه حلقه‌های میانی اقدام و پس از تایید ستاد سمن‌ها به ارائه خدمات می‌پردازند.

۴-۶: توان‌افزایی و مهارت‌افزایی حلقه‌های میانی به‌منظور مشارکت اثربخش در فرایند توانمندسازی زنان سرپرست خانواده

حلقه‌های میانی منتخب برای اجرای طرح نیازمند آموزش هستند. این دوره‌های توان‌افزایی علاوه بر آموزش ابعاد جامع توانمندسازی، به توسعه ادبیات مشترک، ایجاد استانداردهای لازم در ارائه خدمات و ایجاد شبکه‌ای فعال از حلقه‌های میانی برای هماهنگی هرچه بیشتر در اجرای طرح کمک می‌کند. بدین منظور می‌بایست سازمان رفاه، خدمات و مشارکت‌های اجتماعی شهرداری تهران و با نظارت ستاد سمن‌ها پس از ایجاد حلقه‌ی اول و در ابتدای شروع طرح و همچنین به صورت سالانه نسبت به بازآموزی آنها اقدام کند.

۵-۶: توانمندسازی زنان سرپرست خانواده توسط حلقه‌های میانی

حلقه‌های میانی وظیفه اجرای عملیات توانمندسازی زنان سرپرست خانواده را بر عهده دارند. هر کدام از حلقه‌های میانی منتخب بر اساس رتبه مشخص شده طبق بند ۳-۶، مسئولیت توانمندسازی تعدادی از زنان سرپرست خانواده را بر عهده دارند. فرایند توانمندسازی زنان سرپرست خانواده با توجه به دستورالعمل‌های پیش‌بینی‌شده به شرح زیر است:

- شناسایی اولیه گروه هدف بر اساس معیارهای ورود؛
- ارزیابی جامع خانواده محور گروه هدف؛
- تشکیل پرونده و ثبت در بانک اطلاعاتی مراجعان؛
- برگزاری دوره‌های آموزشی برای زنان سرپرست خانواده و فرزندان آنها به‌منظور آشنایی با اهداف و فرایند توانمندسازی؛
- برگزاری دوره‌های آموزشی مهارت‌های زندگی، خودمراقبتی و سبک زندگی ایرانی - اسلامی در قالب پویش‌ها و کارگاه‌های آموزشی؛
- تدوین نقشه راه توانمندسازی جامع بر اساس ارزیابی دقیق از وضعیت، منابع و توانمندیهای فردی خانوادگی هر کدام از زنان سرپرست خانواده؛
- توانمندسازی شغلی و تأمین معیشت پایدار؛
- توانمندسازی روانی - اجتماعی؛
- ارائه حمایت‌های مشروط در صورت همراهی و همکاری فعال گروه هدف در فرایند توانمندسازی؛
- ارائه حمایت و اجرای برنامه‌های توانمندسازی ویژه فرزندان گروه هدف با تاکید بر کودکان محصل و زیر ۱۸ سال؛
- ثبت گزارش و مستندسازی اقدامات.

۶-۶: توسعه و ایجاد فرصت‌های شغلی و استانداردسازی خدمات متناسب با جمعیت هدف

سازمان رفاه، خدمات و مشارکت‌های اجتماعی شهرداری تهران موظف است به منظور اطمینان از توانمندسازی جمعیت هدف و به‌منظور پایدار سازی فرایندهای خدمت‌رسانی، با توجه به موارد زیر فرصت‌های شغلی مطلوب برای زنان سرپرست خانواده ایجاد نمایند:

- طراحی و پیاده‌سازی برنامه‌های حوزه‌ی توسعه‌ی مشاغل خانگی؛
- استفاده از ظرفیت استارت‌آپ‌های شغلی فعال و متناسب با توانمندی و شرایط گروه هدف؛
- بهره‌گیری از ظرفیت کارآفرینان اجتماعی؛
- استفاده‌ی مؤثر از توان مراکز کوثر، مراکز تسهیل و توسعه کسب و کار، بازارچه‌های خوداشتغالی شرکت ساماندهی و غرف سازمان میادین، شرکت شهروند و سایر زیرساخت‌های موجود در شهرداری؛
- توسعه‌ی نظام‌های پشتیبان شغلی و ارتقای زنجیره‌ی تأمین؛
- ایجاد پیوندهای برخط با پلتفرم‌های فروش مجازی به منظور توسعه و هوشمندسازی اشتغال زنان سرپرست خانواده.

۶-۷: ایجاد و توسعه‌ی زیرساخت‌های فناوری به‌منظور تسهیل روند ارائه‌ی خدمات و رصد و پایش روندهای توانمندسازی

شهرداری تهران باید به‌منظور هوشمندسازی و یکپارچه‌سازی سازوکارهای ثبت اطلاعات، ارزیابی، اخذ گزارش و نظارت بر فرایند عملیاتی توانمندسازی زنان سرپرست خانواده از ظرفیت سازمان فناوری اطلاعات و ارتباطات شهرداری تهران برای توسعه پایگاه داده، "سامانه‌ی توانمندسازی زنان سرپرست خانواده" و نرم‌افزارهای هوشمند با تعریف دسترسی‌های مشخص منطبق بر نیاز طرح بهره بگیرد:

- طراحی و پیاده‌سازی فلوچارت‌های ارائه‌ی خدمت به جمعیت هدف در سامانه؛
- ایجاد دسترسی به محتوای آموزشی طبقه‌بندی شده بر اساس ویژگی‌های جامعه‌ی هدف؛
- طراحی خودکار الگوریتم و نقشه‌های توانمندسازی بر اساس پروفایل‌های کاربری؛
- طراحی و به‌کارگیری سیستم مدیریت پروژه‌ی برخط به‌منظور پایش لحظه‌ای روند اجرا.

ماده ۷: شورای سیاست‌گذاری

شورای سیاست‌گذاری وظیفه‌ی تعیین خط مشی‌ها و راهبردهای کلان، تصویب و ابلاغ برنامه‌ها، ایجاد تعامل و تسهیل همکاری‌های فرابخشی، پیش‌بینی بودجه و اعتبارات لازم در بودجه سنواتی شهرداری و همچنین نظارت و پایش حسن اجرای برنامه‌ها را برعهده دارد که با عضویت افراد ذیل در شهرداری تهران تشکیل می‌شود:

- (۱) شهردار تهران (رئیس شورا)؛
- (۲) دو نفر از اعضای کمیسیون فرهنگی و اجتماعی شورای اسلامی شهر تهران براساس معرفی کمیسیون؛
- (۳) معاون امور اجتماعی و فرهنگی شهرداری تهران؛
- (۴) معاون خدمات شهری شهرداری تهران؛
- (۵) مدیرکل امور بانوان شهرداری تهران (دبیر شورا)؛
- (۶) مدیرعامل سازمان رفاه، خدمات و مشارکت‌های اجتماعی شهرداری تهران (مجری)؛
- (۷) مدیرعامل شرکت ساماندهی مشاغل شهر تهران؛
- (۸) رئیس سازمان فناوری اطلاعات و ارتباطات شهرداری تهران؛
- (۹) رئیس ستاد توان‌افزایی سمن‌های شهر تهران؛
- (۱۰) دو خبره‌ی دانشگاهی به انتخاب دبیرخانه؛

تبصره ۱: شورای مزبور مجاز است حسب نیاز و ضرورت از نمایندگان سایر دستگاه‌ها و نهادهای ذی‌ربط برای شرکت در جلسات شورا دعوت نماید.

تبصره ۲: احکام اعضای شورای سیاست‌گذاری با امضای شهردار تهران صادر و به اعضا اعطا خواهد شد.

تبصره ۳: جلسات شورای سیاست‌گذاری با حضور ۷ نفر از اعضا رسمیت می‌یابد.

ماده ۸: وظایف شورای سیاست‌گذاری

شورای سیاست‌گذاری موظف است در جلسات منظم بصورت فصلی، ضمن تعیین راهبردهای کلان، تصویب و ابلاغ اقدامات، دستورالعمل‌ها و برنامه‌های اجرایی ایجاد تعامل و تسهیل همکاری‌های فرابخشی و نظارت و پایش برنامه‌های اجرایی دستگاه‌های دخیل؛ ساختار، فرایند، زیرساخت‌ها، بودجه و اعتبارات لازم را پیش‌بینی و اقداماتی را جهت لحاظ نمودن آن در بودجه سنواتی شهرداری و تصویب نهایی آن معمول نماید.

ماده ۹: دبیرخانه توانمندسازی زنان سرپرست خانواده

دبیرخانه اجرایی این طرح در اداره کل امور بانوان شهرداری تهران مستقر خواهد شد.

ماده ۱۰: وظایف دبیرخانه

۱. دعوت از اعضای شورای سیاست‌گذاری، برگزاری جلسات و ابلاغ صورت‌جلسات شورا
۲. پیگیری مصوبات شورای سیاست‌گذاری از سایر بخش‌های شهرداری تهران، سازمان‌ها و نهادهای دولتی و غیردولتی عضو شورای سیاست‌گذاری؛
۳. اخذ گزارشات، ارزیابی و تحلیل آنها و ارائه در شورای سیاست‌گذاری؛
۴. ارائه پیشنهادهای سیاستی به شورای سیاست‌گذاری؛
۵. تهیه و تنظیم لوایح پیشنهادی موردنیاز در راستای انجام طرح که جهت اجرا نیاز به مجوز و یا تصویب شورای اسلامی شهر تهران دارد و ارسال آن به شورای اسلامی شهر تهران به منظور سیر مراحل تصویب؛
۶. تهیه و تنظیم گزارش‌های دوره‌ای از اقدامات و عملکرد مربوط به زنان سرپرست خانواده سایر بخش‌های شهرداری تهران، سازمان‌ها و نهادهای دولتی و غیردولتی عضو شورای سیاست‌گذاری و ارائه آن در شورای سیاست‌گذاری و سایر مراجع.

ماده ۱۱: راه‌اندازی کارگروه‌های تخصصی و نظارت بر عملکرد و ارزیابی گزارش‌های ارائه‌شده آنها؛

دبیرخانه موظف است به منظور ارتقاء هماهنگی‌ها، پیگیری و نظارت بر اجرای مصوبات، ارائه نقطه نظرات تخصصی و پیشنهادات اجرایی و سیاستی به شورای سیاست‌گذاری و جلب مشارکت و توسعه همکاری با سایر دستگاه‌ها، نهادها و سازمان‌های دولتی، مردمی و بخش خصوصی اقدام به راه‌اندازی کارگروه‌های تخصصی نماید.

تبصره ۱: دبیرخانه اجرایی در صورت نیاز و با تایید شورای سیاست‌گذاری می‌تواند کارگروه‌های تخصصی دیگری را ایجاد کند.

تبصره ۲: هر کارگروه تخصصی یک مسئول راهبری خواهد داشت که موظف به برگزاری مستمر جلسات و پیگیری امور است. مسئول راهبری هر کارگروه تخصصی به پیشنهاد دبیرخانه اجرائی از میان معاونان و مدیران ادارات اداره کل ها و سازمانهای عضو شورای سیاست گذاری انتخاب می شوند.

تبصره ۳: در هر کارگروه تخصصی، ۳ الی ۵ نفر از نیروهای داخل و خارج از شهرداری عضویت دارند و سایر اعضای کارگروه های تخصصی از میان صاحب نظران و فعالان حوزه های اجتماعی به پیشنهاد مسئول راهبری کارگروه تخصصی و به تأیید رئیس دبیرخانه انتخاب می شوند.

تبصره ۴: هر کارگروه تخصصی موظف است هر سه ماه گزارش جامعی از فعالیتهای خود در شناسایی و فعال سازی منابع اجتماعی و نحوه همکاری آنها در توانمندسازی زنان سرپرست خانواده و تعداد خدمت گیرندگان در حوزه تخصصی خود ارائه دهد.

ماده ۱۲: دبیرخانه پس از استقرار و تشکیل، موظف است حداکثر ظرف مدت سه ماه، نسبت به تهیه و ارسال دستورالعملهای اجرایی به شورای سیاست گذاری به منظور بررسی، تأیید و ابلاغ اقدام کند.

ماده ۱۳: دبیرخانه موظف است هر ۳ ماه یکبار گزارش اجرایی این مصوبه را به شورای اسلامی شهر تهران ارسال نماید.

کمیته تعزیت شه
۴۰۱/۱۰/۱۱
ایران

برتعالی

هیأت رئیسه محترم شورای اسلامی شهر تهران

سلام علیکم

به پیوست طرح «جامع توانمندسازی زنان سرپرست خانواده شهر تهران» با قید یک فوریت را تقدیم می‌نماید.

خواهشمند است ضمن اعلام وصول مقرر فرمایید بررسی آن در دستور کار صحن علنی شورا قرار گیرد. مه ۱۳۹۰

با احترام

اعضای شورای اسلامی شهر تهران (امضاء کنندگان طرح)

ردیف	نام و نام خانوادگی	امضاء	ردیف	نام و نام خانوادگی	امضاء
۱	لویه محقر		۱۲	احمد صارحی	
۲	نور محمدی		۱۵	عمران کاشی	
۳	زهرا حسن‌اصان		۱۶	نام امانی	
۴	سید علی کامرانی		۱۷	حبیب طایف	
۵	محمد علی		۱۸	شمس صفا	
۶	جعفر شریانی		۱۹		
۷	سید لعل علی		۲۰		
۸	سید علی محمدی		۲۱		
۹	محمد کونکایی		شماره و تاریخ ثبت دبیرخانه: ۱۶۰/۲۰۷۵۵ ۱۴۰۱/۱۰/۱۱		
۱۰	تشریف‌داری				
۱۱	محمد علی محمدی		دستور اقدام:		
۱۲	محمد علی محمدی				
۱۳					

سرکار خانم نرگس معدنی پور عضو محترم شورا و رئیس کمیسیون فرهنگی، اجتماعی

موضوع: ارجاع طرح جامع توانمندسازی زنان سرپرست خانواده شهر تهران

سلام علیکم؛

به پیوست تصویر « طرح جامع توانمندسازی زنان سرپرست خانواده شهر تهران » را ایفاد می نماید.
طرح مزبور با امضای هفده نفر از اعضای شورای اسلامی شهر تهران (دوره ششم) با قید یک فوریت ارائه و به شماره ۱۶۰/۲۰۷۵۵ مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۱، در دبیرخانه شورای اسلامی شهر تهران ثبت و بررسی یک فوریت آن در صد و هجدهمین جلسه رسمی شورای اسلامی شهر تهران منعقد به تاریخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۱ مطرح و پس از ارائه توضیحات از سوی طراحان و استماع نظرات موافق و مخالف، کفایت مذاکرات اعلام و در خصوص یک فوریت بررسی آن اخذ رأی انجام شد که اتفاق آرای موافق اعضای شورای اسلامی شهر تهران (هفده عضو حاضر در جلسه در زمان رأی گیری) را احراز نمود.

لذا ضمن ارجاع طرح مزبور با قید یک فوریت به آن کمیسیون به عنوان کمیسیون اصلی سپاسگزار است وفق مقررات موضوعه و بندهای چهارم و پنجم ماده چهاردهم (۱۴) آیین نامه اجرایی تشکیلات، انتخابات داخلی و امور مالی شوراهای اسلامی شهرها مصوب ۱۳۷۸/۱/۱۱ هیأت وزیران و ماده یازدهم (۱۱) و سیزدهم (۱۳) دستورالعمل نحوه اداره جلسات، رأی گیری و بررسی پیشنهادهای واصله شده به شورا مصوب ۱۳۹۲/۲/۱۹ شورای عالی استانها، گزارش نهایی آن کمیسیون مبنی بر تأیید یا رد عین طرح و یا انجام اصلاحات لازم در متن آن را خارج از نوبت رسیدگی و به دفتر هیأت رئیسه و مصوبات شورا ارسال فرمایید تا متعاقباً در دستور کار صحن علنی شورا قرار گیرد. م/ ۶/۳۴

پرویز سروری
نایب رئیس شورای اسلامی شهر تهران

رونوشت: - جناب آقای دکتر علیرضا زاکانی شهردار محترم تهران جهت استحضار و دستور هماهنگی.

- روسای محترم کمیسیونهای شهرسازی و معماری؛ عمران و حمل و نقل؛ سلامت، محیط زیست و خدمات شهری؛ نظارت و حقوقی؛ برنامه و بودجه جهت استحضار و ارائه گزارش به کمیسیون اصلی و دفتر هیأت رئیسه و مصوبات.

- رئیس محترم کمیته تنقیح مصوبات جهت استحضار.

- رئیس محترم مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهرداری تهران جهت استحضار و اعلام نظر کارشناسی به شورای اسلامی شهر تهران.

- دفتر هیأت رئیسه و مصوبات جهت پی گیری (۶/۳۴)

جناب آقای مهندس مهدی چمران رئیس محترم شورای اسلامی شهر تهران
موضوع: ارجاع طرح جامع توانمندسازی زنان سرپرست خانواده شهر تهران

با سلام

احتراماً، با عنایت به شماره ۱۶۰/۲۱۳۸۷ مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۹ در خصوص طرح «جامع توانمندسازی زنان سرپرست خانواده شهر تهران» به استحضار می‌رساند. موضوع در کمیسیون فرهنگی و اجتماعی شورای اسلامی شهر تهران مورد بررسی قرار گرفت که گزارش نهایی این کمیسیون مبنی بر تأیید طرح با اصلاحات انجام شده به شرح فایل پیوست جهت طرح در صحن علنی شورا تقدیم حضور می‌گردد.

فرگس معدنی پور
عضو و رئیس کمیسیون فرهنگی و اجتماعی
شورای اسلامی شهر تهران

رونوشت: جناب آقای سروری عضو و نایب رئیس محترم شورای اسلامی شهر تهران جهت استحضار

اعضای محترم شورای اسلامی شهر تهران جهت استحضار

جناب آقای باقری معاون محترم مصوبات اداره کل اداری و اجرایی و رئیس دفتر هیئت رئیسه شورای اسلامی شهر تهران جهت اقدام مقتضی

سرکار خانم محمدیان دبیر محترم کمیسیون فرهنگی و اجتماعی شورای اسلامی شهر تهران جهت آگاهی

طرح توانمندسازی زنان سرپرست خانواده شهر تهران

کلیات:

در راستای اجرای بند ۲ ماده ۷۳ برنامه پنج ساله سوم توسعه شهرداری تهران، ابلاغی به شماره ۱۶۰/۲۵۲۰/۳۲۰۶ تاریخ ۱۳۹۷/۱۱/۲ و در راستای اعتلاء بنیان خانواده و حمایت از خانواده پایدار، همچنین در عمل به سیاست‌های کلی تأمین اجتماعی ابلاغی مقام معظم رهبری مبنی بر طراحی نظامی کارآمد، توانمندسازی، عدالت‌بنیان، کرامت‌بخش و جامع برای تأمین اجتماعی همگان که برگرفته از الگوهای اسلامی - ایرانی و مبتنی بر نظام اداری کارآمد، حذف تشکیلات غیر ضروری و رفع تبعیض‌های ناروا و بهره‌گیری از مشارکت‌های مردمی باشد، شهرداری تهران موظف است در چارچوب قوانین و مقررات با مشارکت نهادهای دولتی و مدنی در شهر تهران، مطابق مواد این مصوبه اقدام نماید:

ماده ۱: تعاریف و مفاهیم

مفاهیم و معانی واژه‌ها و اصطلاحات به‌کار رفته در این مصوبه به شرح ذیل است:

- الف) زن سرپرست خانواده: زنی است که مسئولیت تمام یا بخش عمده‌ای از درآمدهای خانواده را بر عهده دارد؛
- ب) توانمندسازی: فرایندی است که طی آن افراد با بهره‌گیری و فعال‌سازی ظرفیت‌ها، منابع و قابلیت‌های بالقوه و بالفعل خود و محیط به استقلال، خودکفایی و کنترل در ابعاد مختلف زندگی دست می‌یابند؛
- ج) حلقه‌های میانی: منظور سازمان‌ها، گروه‌ها و تشکل‌های مردم‌نهاد، جهادی و غیردولتی است که با هدف گسترش، هم‌افزایی و فعال‌سازی ظرفیت‌های اجتماعی در حوزه‌های مختلف اقتصادی، فرهنگی و محرومیت‌زدایی و امثال آن فعالیت می‌کنند؛
- د) شورای سیاست‌گذاری توانمندسازی زنان سرپرست خانواده: جمعی متشکل از نمایندگان حقوقی شورای اسلامی شهر تهران، شهرداری تهران و سازمانهای مردم‌نهاد و جهادی هستند.

ماده ۲: جامعه هدف

جامعه هدف این طرح زنان سرپرست خانواده مناطق ۲۲گانه شهر تهران که شامل گروه‌های زیر است:

- ۱- زنان همسر فوت کرده (بیوه)؛
- ۲- زنان مطلقه؛
- ۳- زنان بدسرپرست (زنانی که در فقدان سرپرستی موثر همسر به دلایلی همچون اعتیاد، حبس و یا هر دلیل دیگری، مسئولیت تأمین معاش خانواده به عهده آنان است)؛
- ۴- دختران مجردی که به سن مجرد قطعی رسیده‌اند و مسئولیت معاش خود و یا خانواده را بر عهده دارند؛
- ۵- دختران مجردی که به دلیل فوت نان‌آور خانواده، مسئولیت معاش خود و یا خانواده را بر عهده دارند.

تبصره: گروه‌های هدف این طرح باید از شروط زیر برخوردار باشند:

- ۱- خارج از پوشش نهادهای حمایت رسمی اعم از سازمان بهزیستی و کمیته امداد حضرت امام خمینی (ره)؛
- ۲- برخورداری از حداقل شرایط جسمی و ذهنی لازم برای توانمندسازی.

ماده ۳: ارزش‌های ناظر بر طرح

۱. توانمندسازی: توجه به ارتقاء قابلیت‌ها، مهارت‌ها و توانایی‌های زنان سرپرست خانواده و اعضای خانواده برای تغییر وضعیت زندگی خود به جای دریافت حمایت و مستمری‌های مالی؛
۲. مردمی‌سازی: استفاده از ظرفیت حلقه‌های میانی در توانمندسازی زنان سرپرست خانواده؛
۳. پایدارسازی: تداوم فرایند توانمندسازی تا اطمینان از ثبات نتایج و عدم بازگشت زنان سرپرست خانواده به چرخه حمایت؛
۴. هوشمندسازی: استفاده از ظرفیت فناوری‌های نوین اطلاعات و ارتباطات در تدوین فرایندها اعم از تشکیل پرونده، ارائه خدمات و پایش و ارزیابی فعالیت‌ها و نتایج؛
۵. جامع‌نگری: توجه به ابعاد مختلف برنامه‌های توانمندسازی زنان سرپرست خانواده؛
۶. خانواده محوری: توجه به تحکیم و تعالی نهاد خانواده، ارتقای ارزش‌های مطلوب خانوادگی و توجه به منابع و توانمندی‌های کل اعضای خانواده در فرایند توانمندسازی.

ماده ۴: اهداف

هدف کلی:

هدف نهایی این طرح، توانمندسازی زنان سرپرست خانواده با تکیه بر ظرفیت حلقه‌های میانی، بهسازی فرایندهای ارائه خدمت و هدفمند کردن ظرفیت‌های در اختیار شهرداری تهران می‌باشد.

اهداف اختصاصی:

۱. بهره‌گیری از ظرفیت حلقه‌های میانی فعال در حوزه زنان سرپرست خانواده برای توانمندسازی، حمایت از اصلاح و بهبود فرایندهای خدمت‌رسانی آنها؛
۲. کشف و ارتقای قابلیت‌های فردی، روان‌شناختی، اقتصادی، اجتماعی زنان سرپرست خانواده و اعضای تحت تکفل با تکیه بر ساز و کارهای آموزشی، پشتیبانی و تسهیل و توسعه دسترسی به منابع؛
۳. بهبود محیط کسب و کار و استفاده بهینه از ظرفیت زیرساخت‌های مدیریت شهری در راستای حرفه‌آموزی، اشتغال و توسعه کارآفرینی ویژه زنان سرپرست خانواده؛
۴. ایجاد تعامل و توسعه همکاری‌های فرابخشی شهرداری تهران با سایر دستگاه‌ها و نهادهای دولتی و غیردولتی در شهر تهران با هدف حمایت از توانمندسازی زنان سرپرست خانواده.

ماده ۵: شورای سیاست‌گذاری

شورای سیاست‌گذاری شامل اعضای ذیل می‌باشد:

۱. معاون امور اجتماعی و فرهنگی شهرداری تهران (رئیس شورا)؛
۲. یک نفر از اعضای کمیسیون فرهنگی و اجتماعی شورای اسلامی شهر تهران با معرفی کمیسیون؛
۳. مدیرعامل سازمان رفاه، خدمات و مشارکت‌های اجتماعی شهرداری تهران؛
۴. مدیرکل امور بانوان شهرداری تهران؛
۵. مدیرعامل شرکت ساماندهی مشاغل شهر تهران؛

۶. رئیس ستاد توان‌افزایی سمن‌های شهر تهران؛

۷. یک خبره دانشگاهی به پیشنهاد کمیسیون فرهنگی و اجتماعی شورای اسلامی شهر تهران و تصویب در صحن شورا.

تبصره ۱: شورای سیاست‌گذاری مجاز است حسب نیاز و ضرورت، از نمایندگان سایر دستگاه‌ها و نهادهای ذی‌ربط برای شرکت در جلسات شورا دعوت نماید.

تبصره ۲: احکام اعضای شورای سیاست‌گذاری با امضای معاون فرهنگی و اجتماعی شهرداری تهران صادر و به اعضا اعطا خواهد شد.

تبصره ۳: جلسات شورای سیاست‌گذاری با حضور بیش از نیمی از اعضا رسمیت یافته و مصوبات آن لازم الاجراست.

ماده ۶: وظایف شورای سیاست‌گذاری

شورای سیاست‌گذاری موظف است در جلسات منظم بصورت فصلی، ضمن تعیین راهبردهای کلان، تصویب و ابلاغ اقدامات، دستورالعمل‌ها و برنامه‌های اجرایی ایجاد تعامل و تسهیل همکاری‌های فرابخشی و نظارت و پایش برنامه‌های اجرایی دستگاه‌های دخیل؛ ساختار، فرایند، زیرساخت‌ها، منابع انسانی، منابع انسانی، بودجه و اعتبارات لازم را پیش‌بینی و اقداماتی را جهت لحاظ نمودن آن در بودجه سنواتی شهرداری و تصویب نهایی آن معمول نماید.

ماده ۷: دبیرخانه توانمندسازی زنان سرپرست خانواده

دبیرخانه اجرایی این طرح توسط شورای سیاست‌گذاری مشخص خواهد شد.

ماده ۸: وظایف دبیرخانه

۱. دعوت از اعضای شورای سیاست‌گذاری، برگزاری جلسات و ابلاغ صورت‌جلسات شورا؛
۲. پیگیری مصوبات شورای سیاست‌گذاری از اعضای شورای سیاست‌گذاری و سایر بخش‌های شهرداری تهران؛
۳. اخذ گزارشات، نظارت، ارزیابی و تحلیل آنها و ارائه در شورای سیاست‌گذاری در بازه‌های سه ماهه؛
۴. ارائه پیشنهادهای سیاستی به شورای سیاست‌گذاری؛
۵. تهیه و تنظیم لوایح پیشنهادی موردنیاز در راستای انجام طرح که جهت اجرا نیاز به مجوز و یا تصویب شورای اسلامی شهر تهران دارد و ارسال آن به شورای اسلامی شهر تهران به منظور سیر مراحل تصویب؛
۶. تهیه و تنظیم گزارش‌های دوره‌ای از اقدامات و عملکرد مربوط به زنان سرپرست خانواده سایر بخش‌های شهرداری تهران، سازمان‌ها و نهادهای دولتی و غیردولتی عضو شورای سیاست‌گذاری و ارائه آن در شورای سیاست‌گذاری و سایر مراجع.

ماده ۹: راه‌اندازی کارگروه‌های تخصصی و نظارت بر عملکرد و ارزیابی گزارش‌های ارائه‌شده آنها

دبیرخانه موظف است به منظور ارتقاء هماهنگی‌ها، پیگیری و نظارت بر اجرای مصوبات، ارائه نقطه نظرات تخصصی و پیشنهادات اجرایی و سیاستی به شورای سیاست‌گذاری و جلب مشارکت و توسعه همکاری با سایر دستگاه‌ها، نهادها و سازمان‌های دولتی، مردمی و بخش خصوصی اقدام به راه‌اندازی کارگروه‌های تخصصی نماید.

تبصره ۱: دبیرخانه اجرایی در صورت نیاز و با تایید شورای سیاست‌گذاری می‌تواند کارگروه‌های تخصصی دیگری را ایجاد کند.

تبصره ۲: هر کارگروه تخصصی یک مسئول راهبری خواهد داشت که موظف به برگزاری مستمر جلسات و پیگیری امور است. مسئول راهبری هر کارگروه تخصصی به پیشنهاد دبیرخانه اجرایی از میان معاونان و مدیران ادارات کل و سازمان‌های عضو شورای سیاست‌گذاری انتخاب می‌شوند.

تبصره ۳: در هر کارگروه تخصصی، ۳ الی ۵ نفر از نیروهای داخل و خارج از شهرداری عضویت دارند و سایر اعضای کارگروه‌های تخصصی از میان صاحب‌نظران و فعالان حوزه‌های اجتماعی به پیشنهاد مسئول راهبری کارگروه تخصصی و به تأیید رئیس دبیرخانه انتخاب می‌شوند.

تبصره ۴: هر کارگروه تخصصی موظف است هر سه ماه گزارش جامعی از فعالیت‌های خود در شناسایی و فعال‌سازی منابع اجتماعی و نحوه همکاری آنها در توانمندسازی زنان سرپرست خانواده و تعداد خدمت‌گیرندگان در حوزه تخصصی خود ارائه دهد.

ماده ۱۰: الزامات اجرایی طرح

عملیاتی کردن اهداف طرح نیازمند الزامات و فرایندهای مشخصی به شرح ذیل است:

- شناسایی و استفاده بهینه از ظرفیت‌ها، زیرساخت‌ها و اماکن در اختیار شهرداری‌های مناطق ۲۲گانه، سازمان‌ها و شرکت‌های تابعه شهرداری تهران قابل استفاده در فرایند توانمندسازی گروه هدف؛
- توانمندسازی نیروهای انسانی و کیفی‌سازی ظرفیت‌های مرتبط با توانمندسازی زنان سرپرست خانواده در شهرداری تهران؛
- شناسایی و ساماندهی حلقه‌های میانی فعال مرتبط با ظرفیت‌های موجود؛
- توان‌افزایی و مهارت‌افزایی حلقه‌های میانی به منظور مشارکت اثربخش در فرایند توانمندسازی زنان سرپرست خانواده؛
- توانمندسازی زنان سرپرست خانواده توسط حلقه‌های میانی؛
- توسعه و ایجاد فرصت‌های شغلی و استانداردسازی خدمات متناسب با جمعیت هدف؛
- ایجاد و توسعه زیرساخت‌های فناوری به منظور تسهیل روند ارائه خدمات و رصد و پایش روندهای توانمندسازی.

۱-۱: شناسایی و استفاده بهینه از ظرفیت‌ها و زیرساخت‌های در اختیار شهرداری تهران در فرایند توانمندسازی گروه هدف
آسیب‌شناسی طرح‌های پیشین و فرایندهای قبلی، نیازهای روز جمعیت هدف و موانع و چالش‌های پیش‌رو بررسی شده و حلقه اتصال این نیازها به زیرساخت‌های در اختیار شهرداری تهران در حوزه توانمندسازی زنان سرپرست خانواده ایجاد گردد.

۲-۱۰: توانمندسازی نیروهای انسانی و کیفی‌سازی ظرفیت‌های مرتبط با توانمندسازی زنان سرپرست خانواده

به جهت استفاده از ظرفیت‌های شهرداری‌های مناطق ۲۲گانه، سازمان‌ها و شرکت‌های تابعه شهرداری تهران، به منظور کیفی‌سازی ارائه خدمات به جمعیت هدف، می‌بایست در ابتدای سبب به آموزش و ارتقای نیروی انسانی در ستاد و مناطق اقدام شود. همچنین استانداردهای ایجاد، تجهیز، واسپاری و به‌کارگیری ظرفیت‌ها و زیرساخت‌های موجود و دستورالعمل‌های همه‌جانبه زیر تدوین و نسبت به اجرا و کاربست دقیق آن اقدام گردد.

- دستورالعمل‌های توانمندسازی شغلی (راهبردها و برنامه‌های مهارت‌آموزی، کاریابی، کارآفرینی و پایدارسازی)، توانمندسازی روانی اجتماعی (ارزیابی و ارائه مداخلات روانی و خدمات اجتماعی)، جسمی، معنوی و اقتصادی؛
- تدوین محتوای آموزشی ویژه مددکاران اجتماعی شامل مداخلات مددکاری اجتماعی، دستورالعمل بازدید از منزل؛

- تدوین محتوای آموزشی ویژه مددجویان و فرزندان آنها شامل کشف و ارتقای قابلیت‌های فردی، روانی و اجتماعی؛
- دستورالعمل‌ها و آیین‌نامه‌های نحوه استانداردسازی و واگذاری زیرساخت‌ها و فضاها با لحاظ کردن سازوکارهای پیشگیری از مبادی انحصار، توزیع رانت و انحراف از اهداف طرح؛
- دستورالعمل‌های ارائه حمایت و تسهیلات اعم از بسته‌های معیشتی، فرهنگی، ورزشی، استفاده از تنخواه و...؛
- دستورالعمل‌های نظارت، پایش و ارزیابی عملکرد در دو سطح میدانی و سیستمی؛
- آیین‌نامه تایید صلاحیت، ظرفیت‌سنجی و رتبه‌بندی حلقه‌های میانی؛
- شرح وظایف کارگروه‌های تخصصی مستقر در دبیرخانه توانمندسازی زنان سرپرست خانواده.

۳-۱۰: شناسایی و ساماندهی حلقه‌های میانی فعال مرتبط با ظرفیت‌های موجود

توانمندسازی زنان سرپرست خانواده از طریق حلقه‌های میانی مستعد و توانمند انجام می‌شود. در این راستا دبیرخانه طرح، سالانه و با استفاده از معیارهای تدوین شده به صورت مرحله‌ای، به شناسایی، ظرفیت‌سنجی، گزینش، رتبه‌بندی و تشکیل شناسنامه حلقه‌های میانی اقدام و پس از تایید ستاد توان‌افزایی سمن‌های شهر تهران به ارائه خدمات می‌پردازد.

۴-۱۰: توان‌افزایی و مهارت‌افزایی حلقه‌های میانی به منظور مشارکت اثربخش در فرایند توانمندسازی زنان سرپرست خانواده

حلقه‌های میانی منتخب برای اجرای طرح نیازمند آموزش هستند. دوره‌های توان‌افزایی علاوه بر آموزش ابعاد جامع توانمندسازی، به ایجاد ادبیات مشترک و استانداردهای لازم در ارائه خدمات و ایجاد شبکه‌ای فعال از حلقه‌های میانی برای هماهنگی هرچه بیشتر در اجرای طرح کمک می‌کند. بدین منظور دبیرخانه طرح و با نظارت ستاد توان‌افزایی سمن‌های شهر تهران پس از ایجاد حلقه اول و در ابتدای شروع طرح و همچنین به صورت سالانه نسبت به بازآموزی آنها اقدام کند.

۵-۱۰: توانمندسازی زنان سرپرست خانواده توسط حلقه‌های میانی

حلقه‌های میانی وظیفه اجرای عملیات توانمندسازی زنان سرپرست خانواده را بر عهده دارند. هرکدام از حلقه‌های میانی منتخب بر اساس رتبه مشخص شده طبق بند ۳-۱۰، مسئولیت توانمندسازی تعدادی از زنان سرپرست خانواده را بر عهده دارند. فرایند توانمندسازی زنان سرپرست خانواده با توجه به دستورالعمل‌های پیش‌بینی شده به شرح زیر است:

- شناسایی اولیه گروه هدف بر اساس معیارهای ورود؛
- ارزیابی جامع خانواده محور گروه هدف؛
- تشکیل پرونده و ثبت در بانک اطلاعاتی مراجعان؛
- برگزاری دوره‌های آموزشی برای زنان سرپرست خانواده و فرزندان آنها به منظور آشنایی با اهداف و فرایند توانمندسازی؛
- برگزاری دوره‌های آموزشی مهارت‌های زندگی، خودمراقبتی و سبک زندگی ایرانی - اسلامی در قالب پویش‌ها و کارگاه‌های آموزشی؛
- تدوین نقشه راه توانمندسازی جامع بر اساس ارزیابی دقیق از وضعیت، منابع و توانمندیهای فردی خانوادگی هر کدام از زنان سرپرست خانواده؛
- توانمندسازی شغلی و تأمین معیشت پایدار؛
- توانمندسازی روانی - اجتماعی؛
- ارائه حمایت‌های مشروط در صورت همراهی و همکاری فعال گروه هدف در فرایند توانمندسازی؛
- ارائه حمایت و اجرای برنامه‌های توانمندسازی ویژه فرزندان گروه هدف با تاکید بر کودکان محصل و زیر ۱۸ سال؛

- ثبت گزارش و مستندسازی اقدامات.

۶-۱۰: توسعه و ایجاد فرصت‌های شغلی و اسنادسازی خدمات متناسب با جمعیت هدف

دبیرخانه طرح موظف است به منظور اطمینان از توانمندسازی جمعیت هدف و به منظور پایداری فرایندهای خدمت‌رسانی، با توجه به موارد زیر فرصت‌های شغلی مطلوب برای زنان سرپرست خانواده ایجاد نمایند:

- طراحی و پیاده‌سازی برنامه‌های حوزه توسعه مشاغل خانگی؛
- استفاده از ظرفیت استارت‌آپ‌های شغلی فعال و متناسب با توانمندی و شرایط گروه هدف؛
- بهره‌گیری از ظرفیت کارآفرینان اجتماعی؛
- استفاده مؤثر از توان مراکز کوثر، مراکز تسهیل و توسعه کسب و کار، بازارچه‌های خوداشتغالی شرکت ساماندهی و غرفه‌های سازمان میادین، شرکت شهروند و سایر زیرساخت‌های موجود در شهرداری؛
- توسعه نظام‌های پشتیبان شغلی و ارتقای زنجیره تأمین؛
- ایجاد پیوندهای برخط با پلتفرم‌های فروش مجازی به منظور توسعه و هوشمندسازی اشتغال زنان سرپرست خانواده.

۷-۱۰: ایجاد و توسعه زیرساخت‌های فناوری به منظور تسهیل روند ارائه خدمات و رصد و پایش روندهای توانمندسازی

دبیرخانه طرح باید به منظور هوشمندسازی و یکپارچه‌سازی سازوکارهای ثبت اطلاعات، ارزیابی، اخذ گزارش و نظارت بر فرایند عملیاتی توانمندسازی زنان سرپرست خانواده از ظرفیت سازمان فناوری اطلاعات و ارتباطات شهرداری تهران برای توسعه پایگاه داده، «سامانه توانمندسازی زنان سرپرست خانواده» و نرم‌افزارهای هوشمند با تعریف دسترسی‌های مشخص منطبق بر نیاز طرح بهره بگیرد:

- طراحی و پیاده‌سازی فلوچارت‌های ارائه خدمت به جمعیت هدف در سامانه؛
- ایجاد دسترسی به محتوای آموزشی طبقه‌بندی شده بر اساس ویژگی‌های جامعه هدف؛
- طراحی خودکار الگوریتم و نقشه‌های توانمندسازی بر اساس پروفایل‌های کاربری؛
- طراحی و بکارگیری سیستم مدیریت پروژه برخط به منظور پایش لحظه‌ای روند اجرا.

ماده ۱۱: دبیرخانه پس از استقرار و تشکیل، موظف است حداکثر ظرف مدت سه ماه، نسبت به تهیه و ارسال دستورالعمل‌های اجرایی به شورای سیاست‌گذاری به منظور بررسی، تأیید و ابلاغ اقدام کند.

ماده ۱۲: شهرداران مناطق بیست و دوگانه و روسای سازمان‌ها و شرکت‌های تابعه شهرداری تهران به‌عنوان بالاترین مقام مسئول موظف‌اند نسبت به اجرای دستورالعمل‌ها و سیاست‌های ابلاغی دبیرخانه اقدام نمایند و در صورت قصور و عدم همکاری مطلوب، می‌بایست نسبت به سازمان‌ها و نهادهای نظارتی پاسخگو باشند.